

III.

Carl Ludvig Bendz blev født i Odense d. 4 Januar 1797. Hans Forældre vare Etatsraad *Laurits Martin Bendz*, Borgemester i Odense, og *Regine Christence* født *Bang*, Datter af Justitsraad, Amtsforvalter *Bang* i Odense.

Han nød Underviisning i Odense Cathedralskole indtil han den 1 August 1809 blev antaget som Artilleriecadet, og gjorde der en saadan Fremgang, at han den 1 August 1813 blev Officeer med to Aars Anciennetet. Fra December s. A. commanderede han en kjørende Division paa Fyen, med hvilken en Overskibning til Als forgjæves prøvedes; i Aaret 1814 ansattes han ved Parken, som hørte til det ifølge Kieler Tractaten afgivne Contingent. Med dette rykkede han ind i Tydskland, og vendte i Sommeren samme Aar tilbage til Rendsborg efter endt Feldttog. Vinteren 18^{14/15} tibragte han derpaa i Kjøbenhavn, for at deeltage i de yngre Officerers Övelser og Underviisning. I Foraaret 1815 vendte han tilbage til Rendsborg og ansattes ved det Contingent, der rykkede ind i Tydskland i Anledning af Napoleons Tilbagekomst, men som efter Slaget ved Waterloo snart vendte tilbage, hvorpaa det Batteri, hvortil han hørte, sattes paa Fredsfod. Fra 1815 til 1827 var han ansat ved Artilleriet, der laae i Garnison i Rendsborg, og benyttede den Ro, han her kunde nyde, til at udvide sine mathematiske Kundskaber, hvori han allerede som Cadet havde gjort mere end almindelig Fremgang. Jeg behøver neppe at udpege, hvormegen selvstændig Kjærlighed til Videnskaben et saaledes anvendt Garnisonsliv lægger for Dagen. Han blev ved sin Stilling som Officeer særlig kaldet til at sysselsætte sig med Brovæsenet; og som Commandeur for dettes Rendsborger-Afdeling, havde han Leilighed til i Aaret 1826 at slaae en Brø over en Arm af Eideren i Hans Majestæt Kongens Nærværelse, hvilken lykkedes saa godt, at Kongen ifølge General v. Haffners Anbefaling lod ham reise til Frankrig, forat gjøre sig bekendt med Brovæsenet i den franske Armees. Han tilraadte denne Reise i Foraaret 1827, og opholdt sig et halvt Aar i Strasburg og et halvt Aar i Paris. Ved sine Indberetninger og Forslag gav han det væsentligste Stöd til de Forbedringer, det danske Ponton-

væsen har modtaget. — Neppe vendt tilbage i Foraaret 1828, reiste han strax ifølge directe Kongelig Ordre tilbage til Paris, for at udvide sine mathematiske Kundskaber, og gjøre sig bekendt med den polytechniske Skoles Indretning. I Foraaret 1829 kom han tilbage og blev ansat til Tjeneste i Kjøbenhavn, hvor han dels beskæftigede sig med Forbedringer ved Brovæsenet, dels gik daværende Oberstlieutenant, nu Kammerherre og Generalkrigscommissair v. Abrahamson tilhaande ved de forbedrende Arbeider til en Reorganisation af det militaire Skolevæsen, især Oprettelsen af en fælles Skole for Stabs-, Ingenieur-, Artillerie- og Vei-væsen. Dette Hverv fortsatte han siden, da Abrahamson paa nogen Tid bortkaldtes til Forretninger udenfor Landet, directe under General v. Bülow, der som fungerende Chef for Generalquartiermesterstaben havde af Kongen faaet Befaling til at indkomme med Forslag til Oprettelse af en militair Höiskole. Bendz fik derved en betydelig Indflydelse paa de forberedende Arbeider, ved hvilke det første Udkast til en militair Höiskole gjordes, og han blev siden et meget virksomt Medlem af den Commission, som sattes til Udarbejdelsen af det endelige Forslag. — For at skaffe Skolen den første Adgang, blev det növendigt at oprette en Forberedelses - Classe, hvorved Bendz overtog den mathematiske Underviisning, og ophörte fra nu af at gjøre Tjeneste ved Artilleriecorpset. Da Höiskolen traadte i Virksomhed, blev Bendz ansat som Lærer i Mathematik og den rationelle Mechanik. — Samtidig hermed blev en Commission nedsat under General v. Bülow's Præsidium til Landcadet-Academiets Reorganisation. Af denne Commission blev Bendz Medlem, og bidrog væsentlig til at forskaffe den mathematiske Underviisning ved denne Skole et fastere Grundlag. — Som Følge af de for Höiskolen fastsatte Bestemmelser udarbejdede han en Ledetraad, der tryktes til Brug ved hans Forelæsninger. Da han ved Adgangsexamen til Höiskolen blev opmærksom paa, hvor lidt de mathematiske Studier vare almindelig udbredte, understøttede han af alle Kræfter Oprettelsen af en privat Forberedelses-Skole, ved hvilken han selv optraadte som Lærer i Mathematik. Denne Skole bestaaer endnu i fuld Virksomhed under dens Stifters, Professor Mariboës, Bestyrelse.

Forskjellige indtraadte Forhold medførte at Capitainerne Bendz og Kelner i de senere Aar bleve de eneste tilbage ved Höiskolen

af de Mænd, der havde været Medlemmer af Organisations-Comiteen, hvorved han fik en betydelig Indflydelse paa Skolens övrige Udvikling.

Som Lærer erhvervede han sig ved sit ypperlige Foredrag og sin Evne til at vække Interesse for Mathematiken hos sine Tilhørere, store Fortjenester.

Bendz blev den 2 Mai 1834 optaget som Medlem af det Kongelige danske Videnskabernes Selskab, og var heri Medlem af Landmaalingscommissionen og Revisor.

Som et Beviis paa den Anseelse, hvori han stod for sine Indsigter, kan ogsaa nævnes, at han blev Medcensor for de Pröveforelæsninger, som holdtes ved Universitetet for den mathematiske Lærepost, og efter hvilken Ramus blev udnævnt til Professor.

Efter et langvarigt Sygeleie döde han den 7 October 1843 efterat have levet i 44 Aar i ægteskabelig Forbindelse med Augusta Wilhelmine, födt Jacobsen, Datter af afdöde Skibsmægler Jacobsen her i Byen, efterladende hende med 4 Börn.

H. C. Örsted.

Mödet den 15de Marts.

Prof. *N. M. Petersen* meddeelte nogle Bemærkninger om Rasks Fremstilling af Declinationssystemet. Forf. var af Grimms Mening, at Hankjön og Hunkjön ikke ere afledte af Intetkjön. Han stöttede den især paa följende Grunde: Naar Rask mener, at Intetkjönnet er den Grundform, hvoraf de andre Kjönsformer ere komne, saa forudsættes, at det ene Kjön overhovedet kommer af det andet; men dette kan ikke antages. De grammatikalske Kjön ere ikke opstaaede efter og af hinanden, men samtidige, i Modsætning til hinanden, enten paa een Gang det Levendes og Livlöses Kjön (i adskillige amerikanske Sprog, efter Humboldt) eller paa een Gang Hankjön og Hunkjön (i de österlandske Sprog), og senere i Modsætning til disse et Intetkjön. Kjönsendelsernes Bygning i alle ja-